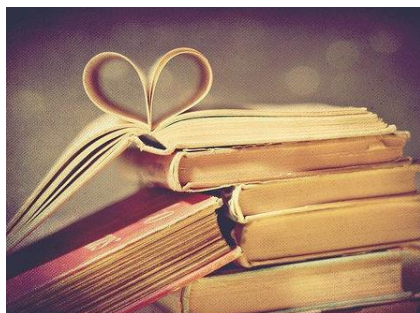

De Bibliotheek *op school*

Ondersteuning van de boekenkeuze

Lisa van der Sande, Ilona Wildeman, Roel van Steensel & Adriana Bus
N.e.vander.sande@vu.nl

Daling van de leesmotivatie

- Daling van de leesmotivatie in de bovenbouw van het basisonderwijs en in het voortgezet onderwijs (Nielen & Bus, 2016; Unrau & Schlackman, 2006)
- Groter aanbod boeken alleen is niet genoeg (Hibbard & Franklin, 2015)
- Leerlingen missen selectie criteria (Donovan et al., 2000; Merga & Roni, 2017)

Hypothese

Betere afstemming op zowel interesse als leesniveau:

- Minder terugloop in interesse
- Leesfrequentie en leesvaardigheid blijven op peil

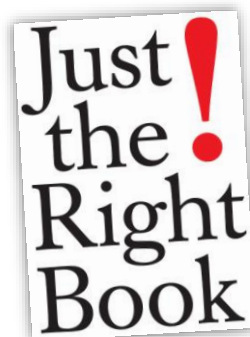
Ondersteuning bij de boekenkeuze

Gesprekjes van leerlingen met leesconsulenten

6x in een periode van 12 weken

Inhoud

- Checklist invullen
 - Welk boek heb je gelezen
 - Vond je het een leuk boek?
 - Was het moeilijk of makkelijk?
- Nieuw boek kiezen

Wie doen er mee?

Basisonderwijs	VMBO
8 scholen: groep 6 t/m 8	6 scholen: klas 1 & 2
112 leerlingen	136 leerlingen
<i>M</i> leeftijd: 10.42 jaar (8.79-12.37 jaar)	<i>M</i> leeftijd: 13.42 jaar (11.83-15.18 jaar)
56 jongens (50%) en 56 meisjes (50%)	58 jongens (43%) en 78 meisjes (57%)

Ervaringen van de leesconsulenten

- De meeste leerlingen vonden het leuk om over hun boeken te praten.
- De gesprekjes hielpen leerlingen om boeken te kiezen die aansluiten bij hun leesniveau.
- Lastig om de leerlingen mee te krijgen die niet van lezen houden.

Meetinstrumenten

	Basisonderwijs	VMBO
Leesmotivatie	Woord/plaatjes lijst (Nielen et al., 2018)	Leesattitudeschaal (Aarnoutse, 1990)
Leesfrequentie		
Leesbegrip		

Woord/plaatjes lijst (Nielen et al., 2018)

Leesattitudeschaal (Aarnoutse, 1990)

27 ja/nee vragen:

- Lees je veel als je vrije tijd hebt?
- Vind je lezen vervelend?

Meetinstrumenten

	Basisonderwijs	VMBO
Leesmotivatie	Woord/plaatjes lijst (Nielen et al., 2018)	Leesattitudeschaal (Aarnoutse, 1990)
Leesfrequentie	Titelherkenningslijst (Stanovich & West, 1989)	Titelherkenningslijst (Stanovich & West, 1989)
Leesbegrip		

Titelherkenningslijst (Stanovich & West, 1989)

	Titel	Ken ik	Ken ik niet
1	Flits de roze rapper	X	
2	Dummie de mummie en de smaragd van de Nijl	X	
3	Toen ik beroemd werd		X
4			
5			

34 bestaande titels
16 verzonnen titels

Meetinstrumenten

	Basisonderwijs	VMBO
Leesmotivatie	Woord/plaatjes lijst (Nielen et al., 2018)	Leesattitudeschaal (Aarnoutse, 1990)
Leesfrequentie	Titelherkenningslijst (Stanovich & West, 1989)	Titelherkenningslijst (Stanovich & West, 1989)
Leesbegrip	Schoolvaardigheidstoets Begr. lezen (De Vos, 2011)	SALT-reading (Van Steensel et al., 2013)

Resultaten basisonderwijs

Leesmotivatie

- Positief effect van hulp bij de boekenkeuze
- Interactie-effect tussen voormeting en hulp bij de boekenkeuze
 - Met name de gemotiveerde lezers profiteerden van de interventie

Leesfrequentie

- Geen effect

Leesbegrip

- Interactie-effect tussen voormeting en hulp bij de boekenkeuze
 - Leerlingen met een hoge beginscore profiteerden van de interventie
- Interactie-effect tussen sekse en hulp bij de boekenkeuze
 - Negatief effect voor meisjes, maar niet voor jongens

Resultaten VMBO

Leesmotivatie

- Interactie-effect tussen leesvaardigheid en hulp bij de boekenkeuze
 - 25% beste lezers profiteerden van de interventie
- Interactie-effect tussen sekse en hulp bij de boekenkeuze
 - Meisjes profiteerden meer van de interventie dan jongens

Leesfrequentie

- Geen effect

Leesbegrip

- Geen effect

Conclusie

- Positief effect op leesmotivatie
- Gemotiveerde en vaardige lezers profiteerden het meest van de interventie
- Weinig bewijs voor effecten op leesfrequentie en leesbegrip

Implicaties

- Belangrijk dat leerlingen begeleiding ontvangen bij lezen en het kiezen van nieuwe boeken.
- Belangrijke rol voor leesconsulenten en leerkrachten.
- Mogelijkheden voor digitalisering.

